

Excursie naar de Gezondheidsdienst voor Dieren

Op 21 januari 2014 organiseerden de Gezondheidsdienst voor Dieren in Deventer en het Kennisnetwerk Zoönosen Midden-Nederland een excursie naar de GD. 21 leden van het Kennisnetwerk waren naar Deventer gereisd. Zij kregen eerst een korte presentatie over de ontstaansgeschiedenis van de Gezondheidsdienst voor Dieren en de manier waarop de GD nu werkt. Daarna volgde een rondleiding door het laboratorium, met als hoogtepunt een bezoek aan de sectiezaal.

Ontstaansgeschiedenis

De Gezondheidsdienst voor Dieren is op 15 maart 1919 onder de naam Gezondheidsdienst voor Vee in Friesland opgericht door het Friesch Rundvee Stamboek en de Bond van Coöperatieve Zuivelfabrieken. Het doel was om de gezondheidstoestand van het vee te verbeteren en een goede melkwinning te bevorderen. Omdat in Friesland al veel meer geproduceerd werd dan nodig was voor de eigen bevolking, beseften men dat 'exporteren' alleen mogelijk was door producten van gezonde dieren te verkopen. En dat in tijden van tuberculose, voortplantingsproblemen bij rundvee en brucellose, allemaal zoönosen.

Huidige werkzaamheden

Tegenwoordig levert de GD een scala aan diensten. Eén daarvan is de GD Monitoring Diergezondheid. De monitor bestaat uit een aantal elkaar aanvullende middelen (waaronder de Veekijker, laboratoriumonderzoek, secties en pilotonderzoeken) waarmee informatie wordt verzameld over de gezondheidssituatie van de Nederlandse veestapel. Aan de hand van een aantal voorbeelden illustreerde René van den Brom, dierenarts bij de GD, hoe dat in de praktijk werkt.

Rondleiding

Het laboratorium van de GD verricht ongeveer vier miljoen analyses per jaar. Driekwart daarvan betreft monitoring bij immunologie. De veehouder en zijn dierenarts bepalen welke analyse moet gebeuren. De GD adviseert slechts. Tenzij de dieren in een bestrijdingsprogramma zitten. Dan bepaalt de GD welke analyses gebeuren vanwege de certificering.

Sectiezaal

De primaire opdracht voor de patholoog is het vaststellen van de ziekte of doodsoorzaak. Het onderzoek begint in de sectiezaal. Vervolgonderzoek vindt plaats in het laboratorium. In 95% van de gevallen gaat het om infectieuze aandoeningen. In de sectiezaal prepareren de pathologisch medewerkers de te onderzoeken dieren. De patholoog gaat ieder dier langs en onderzoekt. Dat gaat in een hoog tempo. Dat moet ook wel, want achter ieder dier zit een hele stal met dieren. "Algemene stelregel is: vandaag binnen, vandaag beoordeeld, vandaag de uitslag van de macroscopie", vertelt patholoog Klaas Peperkamp. "Nader onderzoek duurt iets langer. Maar na drie tot vier dagen moet de uitslag bekend zijn."

Reacties

"Het was ontzettend leerzaam." Dat zegt Lisanne Huiberts, student recreatie- en gezelschapsdieren aan Hogeschool Stoas te Wageningen. "Ik ken de GD vanuit onderzoek dat ik voor mijn studie doe naar de gezondheid van schapen. Maar door deze excursie heeft de GD een gezicht gekregen." Lisanne leerde meer van de presentatie van René van den Brom dan ze vooraf had verwacht. "Ik heb een beter beeld van wat de GD doet. En van wat er allemaal bij komt kijken als op een bedrijf een zoönose wordt ontdekt." De sectiezaal was voor Lisanne het hoogtepunt van de excursie. "De hoeveelheid kadavers en de snelheid waarmee ze die onderzoeken. Indrukwekkend."

